

CAPITOLUL ÎNTÂI

RĂTĂCIREA

Adeseori, când îți amintești evenimentele importante din viață, îți vin mai întâi în gând lucruri aparent mărunte. Poate un miros, o discuție sau un gust care dintr-odată readuc la viață trecutul. Pentru mine, există un zgomot care mă transpune înapoi în lumea Maestrului Shi Yang He și în cea a călugărilor din Shaolin. O bătaie ușoară, plină, așa cum se aude când bați cu palma dosul întins al piciorului. Ori de câte ori aud ceva asemănător, îmi apare imediat în fața ochilor mănăstirea și mă văd stând ascuns în spatele unei coloane subțiri, fixând cu privirea un mic grup de bărbați îmbrăcați în veșmântul portocaliu al călugărilor.

Pilonul roșu în spatele căruia mă ascundeam pentru puțin timp era mult prea subțire pentru a-mi putea acoperi întregul corp. Și totuși, îmi dădea un sentiment de siguranță în timp ce îi urmăream pe tinerii care se mișcau la câțiva metri în fața mea, după o coregrafie înfricoșătoare.

Sucesiunea de mișcări părea să urmeze un tipar clar definit. Mai întâi, împingeau pumnul drept în față cu un strigăt scurt, apoi și pe cel stâng la fel, pentru ca în cele din urmă să aducă într-o clipită ambii pumni înapoi lângă șolduri. Își mențineau scurt timp poziția, un alt strigăt. Apoi un salt înalt, iar bărbații se lăsau pe spate, căzând pe pardoseala de piatră. Din reflex, închideam ochii. Totuși, odată ce îi deschideam din nou, grupul era deja din nou în picioare și o lua de la capăt.

Urmăream acei bărbați cu un amestec de teamă și fascinație. Am realizat că membrii grupului formau o unitate perfectă nu numai în mișcări. De altfel, era și greu să îi diferențiezi. Toți aveau părul negru, tuns la fel de scurt. În partea de sus a corpului purtau o haină portocalie, iar în partea de jos niște pantaloni de aceeași culoare, cu croi larg. Picioarele erau acoperite cu șosete albe, strânse cu o bandă neagră în zigzag pe gambă, și încălțări sport albe cu talpă joasă, de la o marcă necunoscută mie. Doar cel care părea să dea indicații grupului se abătea ușor de la această regulă. Purta și el pantaloni portocalii, șosete albe până pe gambă și aceleași încălțări, însă avea, în ciuda frigului cumplit, doar o vestă albă fără mâneci, de pe care priveau fioros emblema brodată a unui tigru și cea a unui dragon.

După ce antrenorul își privea o vreme în tăcere protecția, dădea o comandă scurtă. Numai de câțiva, bărbații întreprindeau exercițiul și se așezau pe patru rânduri în fața lui. Vizibil mulțumit, maestrul privea grupa. Apoi, la o nouă comandă, călugării se puneau din nou în mișcare. În cadență exactă, bărbații ridicau acum piciorul drept în aer atât de sus încât degetele de la picioare ajungeau deasupra capului și loveau cu palma dosul piciorului. Apoi, lăsau piciorul la loc

și repetau exercițiul cu al doilea picior. Dreptul. Pac. Stângul. Pac. Dreptul. Pac. Pac. Pac.

În timp ce îi urmăream, gândurile începeau să-mi zboare. Mă gândeam la tot ce însemna acasă. Oare cum le mergea colegilor mei, dintre care niciunul nu credea că voi ajunge vreodată în acest loc? Eram plecat deja de două luni și nu am trimis nici măcar o dată un semn de viață acasă. Pentru o clipă, m-am simțit vinovat și mi-am propus să trimit măcar o carte poștală. Călugării mărșăluiau mai departe prin curte, în același sunet de bătaie pe picior, iar eu râdeam în sinea mea că în acest moment se împlinise un vis.

Totul a început într-o seară de toamnă întunecată în care nu puteam face altceva decât să-mi petrec timpul citind până la următoarea zi de lucru. Plictisit, luasem în mână una dintre revistele pe care le primeam în fiecare lună, pentru că eram mult prea comod ca să anulez abonamentul. Răsfoiam paginile fără chef și eram pe punctul de a pune revista înapoi în teanc, când privirea mi-a rămas fixată pe un portret ușor estompat. Imaginea ocupa o pagină întregă și înfățișa un bărbat care provenea clar din Asia. Am privit hipnotizat fotografia aceea. Mă fascina ceva la acel bărbat. Încercam din răspuțeri să îmi dau seama ce anume era. Puteam deduce din titlul fotografiei că era vorba despre un călugăr chinez. Însă doar faptul că persoana din fotografie era din Asia nu era suficient pentru a mă cuceri. Trebuia să fie altceva. Am așezat revista pe genunchi și m-am lăsat fermecat de fotografie. Încetul cu încetul, a devenit tot mai clar ce anume mă fascina. Bărbatul portretizat emana liniște și superioritate, transmițându-mi și mie aceeași stare, de dincolo de fotografie. În ciuda oboselii, am ales să citesc povestea asociată fotografiei.

De la primele rânduri oboseala mea parcă s-a evaporat. Articolul vorbea despre un călător care voia să descopere în munții sacri ai Chinei o mănăstire necunoscută Occidentului până în acel moment. Pretindea că în această mănăstire călugării dețineau o știință învăluită în mister, pe care o transmiteau de sute de ani de la o generație la alta. De unde provenea această liniște pe care o radia bărbatul? Am parcurs rapid, plin de nerăbdare, descrierea călătoriei cutezătoare, până am ajuns la locul unde se vorbea despre locuitorii templului. M-am ridicat agitat. Călugării, scria autorul, aveau asemenea abilități care le permisese să își apere templul timp de peste jumătate de mileniu, împotriva tuturor invadatorilor. Nesigur dacă să cred sau nu povestea, am întrerupt lectura. Ar fi putut exista cu adevărat așa ceva? Sau de fapt autorul încerca să câștige niște bani printr-o poveste bine ticluită? Pe de altă parte, cum altfel ar fi putut călugărul din fotografie să ajungă până la sufletul meu așa cum o făcuse?

Au urmat câteva rânduri despre istoria templului, care, potrivit legendei, a început cu un călugăr indian. Apoi privirea mea a rămas ațintită asupra unui titlu secundar scris îngroșat. „Încă de la întemeierea mănăstirii, călugării shaolini au fost maeștrii de neînving ai luptei corp la corp, fără arme.” Cuvintele îmi fremătau în minte. Maeștri de neînving. Am răsfoit paginile înapoi la portret. Să fi fost bărbatul din fotografie cu adevărat invincibil? Oare de aceea părea atât de fericit? Am făcut eforturi să îmi desprind privirea de pe călugăr și să citesc în continuare. „De la întemeierea templului, în secolul al cincilea, călugării au lucrat fără încetare la dezvoltarea și perfecționarea tehnicilor prin care să își poată transforma corpul în arme mortale.”

Am lăsat din nou revista deoparte și am închis năuc ochii. De când există călugări luptători? Să fi experimentat autorul articolului prea multe droguri proaste? Sau pur și simplu își ține cititorii de proști? Și cu toate astea, mi-a revenit imediat în minte fotografia.

„Totodată, călugării au rafinat și metodele ce le permiteau să își întărească spiritul. În definitiv, aceasta părea să fie singura putere cu adevărat însemnată. Maeștrii din Orientul Îndepărtat au admis repede că până și cea mai mare forță corporală este inutilă dacă luptătorul își pierde chiar și doar pentru o clipă controlul asupra spiritului. Atunci forța proprie s-ar întoarce împotriva sa.” Am citit cu nesaț mai departe. Doar acela care ar avea capacitatea de a-și controla gândurile și simțirile în fiecare clipă ar putea, potrivit călugărilor, să sfârșească o luptă încă dinainte de-a fi început.

Am lăsat din nou revista să cadă. Pe măsură ce acea propoziție se strecura încet în conștiința mea, deveneam tot mai amețit. Un maestru ar fi putut încheia lupta înainte ca aceasta să fi început. Dacă era adevărat, atunci acela care ar fi atins o dată starea de conștiență a unui asemenea maestru nu ar mai trebui să se lupte niciodată.

Mi-am imaginat fără să vreau cum ar decurge viața mea de zi cu zi fără să mă cert cu colegii mei sau să mă compar cu ei. Mă gândeam cum aș scăpa de această competiție constantă din care ieșeam mereu pe ultimul loc.

Cu toate acestea, cu cât mai formidabile mi se păreau aceste gânduri, cu atât mai mult îmi creșteau îndoielile.

Cine este cu adevărat stăpânul propriei fericiri? Când îmi verificam contul bancar, constatam că nu era consistent în ciuda faptului că munceam destul de mult. Până atunci,

nu fuseseră atât de mulți bani în cont încât să mă facă cu adevărat fericit. De ce erau atunci călugării fericiți?

Pierdut în gânduri, am închis revista și am pus-o peste celelalte din teanc. Pe de o parte, îmi era clar că metodele descrise n-ar fi putut funcționa, cel puțin nu la mine. Viața era pur și simplu o luptă continuă – cu mine însumi și cu oricine ar fi gândit altfel decât mine. Încă de copil am învățat că orice încercare de a schimba ceva însemna un timp pierdut, în care mai bine îți vedeai de treabă. Nici munții sacri, nici călugării chinezi nu puteau face nimic să schimbe asta. Trebuia să îmi câștig existența la fel ca oricare altul, dacă voiam să îmi acopăr toate cheltuielile și dacă nu voiam să ajung pe străzi într-o bună zi. Pe de altă parte, nu îmi ieșea din minte această întrebare – cum de ajunsese călugărul din poză la acea stare de liniște extraordinară?

În acel moment am decis să pornesc în căutarea răspunsului. Măcar să aflu dacă era cu adevărat posibilă pregătirea unui final pentru o luptă care altminteri ar rămâne continuă. Ce-aș fi avut atât de mult de pierdut? Oare nu pierdusem oricum atât de mult timp din viață, care nu fusese niciodată cu adevărat al meu, ci al tuturor celorlalți pe care încercam tot timpul să îi mulțumesc?

Din depărtare, un cântec liniștit, adânc, se îmbina cu bătăile ritmice de palmă și cu amintirile mele. Vrăjit, ascultam corul de voci bărbătești la unison, pătrunzător, acompaniat de bătăi ritmice într-un instrument cu sunet lemnos, pe care le simțeam până în stomac. Textul cântecului părea să fie compus din doar două cuvinte, care se repetau constant, însă cunoștințele mele lingvistice erau insuficiente pentru a le înțelege semnificația.

Am închis ochii și m-am lăsat învăluit de broderia plăcută de sunete. Simțeam deja după scurt timp că respirația mea, pulsul și chiar gândurile mele se linișțiseră. Poate că până la urmă nu era chiar așa de rău totul.

O comandă aspră m-a făcut să tresar fără să vreau. Înseamnă că cineva mă descoperise! Am deschis panicat ochii și m-am uitat lung, cu ochii bulbucați, la bărbatul care dădea comenzi trupei de luptă. Cum, când și-a trimis oamenii după mine? Am constatat cu ușurință că teama mea nu era fondată. Nici antrenorul, nici oricine altcineva nu lăsa impresia să fie interesat de prezența mea. Doar arăta cu degetul către pumnul său strâns și părea să explice ceva trupei.

Apoi a arătat către discipoli fără niciun cuvânt, fără să i se miște niciun mușchi al feței. A luat poziție în fața maestrului, a ridicat pumnul drept la înălțimea bărbiei și l-a cuprins cu degetele mâinii stângi. Spre uimirea mea, maestrul a făcut în oglindă gestul, pe care eu îl considerasem de fapt un semn de reverență. Pe parcursul călătoriei mele prin China, văzusem deja deseori această formă de deferență, pe care am perceput-o întotdeauna ca pe o clară diferență ierarhică. Însă de ce i-ar arăta cel în vârstă celui tânăr același respect atunci când se întâlnesc față în față?

Atunci călugărul bătrân a făcut un pas în lateral. Tânărul, care stătea singur în fața trupei, a făcut o scurtă pauză, ca și cum și-ar aduna energia. Dintr-odată, fără niciun avertisment, a scos un țipăt și a făcut un salt larg în lateral. Nici n-a aterizat bine și a sărit din nou în înălțime, ridicând brațul drept în timpul saltului. În acel moment am văzut un lanț subțire, cu mai multe zale, îndreptându-se în direcția mea, pe care luptătorul trebuie să-l fi avut ascuns în pumn. Acum înțelegeam gestul explicat

mai devreme de maestru când arăta spre pumnul strâns. Un zumzet agresiv se suprapunea peste cântecul liniștitor al călugărilor, pe măsură ce arma zbura prin aer direct spre mine. Din instinct, m-am ascuns după coloană, fără a-i slăbi pe călugări din ochi. Am constatat însă că atacul nu era îndreptat asupra mea, deoarece nu părea că mă observase cineva până acum. De fapt, tot ce îmi doream era să plec, însă fascinația pentru ce se întâmpla atunci era mai puternică decât orice teamă.

Între timp, discipolul sărise din nou în sus și, fiind în aer, își înfășurase lanțul în jurul toracelui și abdomenului. Înapoi pe pământ, a rămas pentru o clipă aplecat, pentru a dezlănțui apoi dintr-o singură săritură neașteptată întreaga forță a lanțului de fier. Nu mai văzusem niciodată o mișcare atât de rapidă. Zumzetul inițial ușor al armei se transformase acum într-un vuiet amenințător, care îmi inspira teamă. Mi-a trecut prin minte că nimeni nu ieșise vreodată câștigător dintr-o luptă cu locuitorii acestei mănăstiri. Am închis din nou ochii, încercând să îmi concentrez atenția pe cântecul liniștitor. Oricum, pentru moment nu puteam face mai mult. Dacă aș fi plecat, m-ar fi observat direct.

Am simțit în nări un miros dulce pe care l-am recunoscut imediat. Cineva aprinsese un bețișor parfumat. Dar unde? M-am întors cu prudență. Numai să nu atrag atenția. În partea din spate a curții am văzut un bărbat în vârstă care, după tunsoare, trebuie să fi fost tot un călugăr. Semăna cu călugărul din fotografie. Să fi fost bărbatul care m-a determinat să fac această călătorie? Spre deosebire de grupul de luptători și de călugării din revistă, purta un veșmânt gri larg curgător, care îmi amintea pe departe de

niște pijamale. În cea mai profundă concentrare, mișca în sus și în jos un mănunchi de bețișoare aprinse pe care îl ținea între mâinile împreunate. În același timp, se apleca în ritmul cântecului în fața unei statui uriașe, înspăimântătoare, care privea cu asprime spre el.

Tusea mea ușoară l-a readus la viață. Mi-am acoperit imediat gura, însă călugărul și-a întrerupt ruga și și-a îndreptat încet capul spre mine. M-au trecut fiorii pe spate. Bătrânul m-a privit dând dezaprobator din cap, de parcă ar fi vrut să mă întrebe ce căutam acolo. M-am simțit atât de pierdut, de parcă stăteam în camera de zi a unui om sălbatic, necunoscut, unde pătrunsesem fără permisiune. Mâinile îmi tremurau. Ce naiba mă apucase să intru pur și simplu pe poarta deschisă a templului?

Călugărul și-a îndepărtat din nou privirea de la mine. Apoi a făcut un sunet cu limba, ca un plescăit. Într-o clipită, zumzăitul armei a încetat. M-am întors automat și am văzut că și tinerii bărbați, și antrenorul își îndreptaseră privirea spre mine. Discipolul, care tocmai își vânturase lanțul în aer, arăta spre mine și îi spunea ceva maestrului. Dintr-odată am văzut cum acesta se îndrepta fără grabă spre mine. Îmi simțeam inima bătându-mi în gât. Ce mă făceam dacă mă considerau un spion? Dacă văzusem ceva ce n-ar fi trebuit să văd vreodată? Învățăături pline de secrete, mistice, până la urmă în revistă era vorba despre un mesaj secret. Aveam un nod în gât. Dacă acest loc era doar aparent un templu, servind în realitate la predarea unei arte interzise de luptă? Nici măcar corul de călugări nu mai putea să mă liniștească. Am încercat cu îndoială să îmi țin sub control tremuratul. Gâfâitul meu repezit îmi răsuna în urechi.

La mai puțin de un metru de mine, antrenorul rămăsese pe loc. Apoi și-a împreunat liniștit mâinile în fața pieptului și s-a înclinat, murmurând ceva ce suna ca un salut. Am încercat să îl imit, cât de bine am putut. Cu toate acestea, încercarea mea neîndemânică de a imita gestul lui și sunetul cuvintelor lui a fost primită de discipoli cu râsete răsunătoare. În adâncul sufletului, mă simțeam ușurat. Măcar aici se râdea.

Bărbatul din fața mea m-a analizat cu o privire ce ascundea un amestec de scepticism și uimire involuntară. Era evident că nu mulți străini avuseseră până atunci tupeul de a pătrunde neinvitați în interiorul acestui templu. Mă întrebam oare ce îi trecea prin cap. Chiar și atunci când lua o mină prietenoasă, puteam să observ cât de repede dispoziția lui se putea schimba. Mă pregăteam să îmi iau tălpășița cât puteam de repede.

Preț de câteva secunde, călugărul m-a măsurat în tăcere. Apoi a început dintr-odată să râdă și am auzit ceva ce semăna a întrebare. O, nu, numai asta nu! Cum aș fi putut să îi explic măcar că nu înțelegeam niciun cuvânt? Cu toate acestea, el a repetat întrebarea și mă privea plin de speranță. Aș fi putut doar să stric buna dispoziție, așa că am decis să încerc să îi răspund simplu, dând din cap. Asta funcționase până atunci peste tot. Spre ușurarea mea, interlocutorul meu părea că înțelege ce voiam să îi spun. Cu o mișcare scurtă a mâinii mi-a făcut semn să aștept și a mers către discipolii săi.

După doar un moment, s-a întors cu o bucată murdară de hârtie. Apoi mi-a arătat cu un gest dinamic să îi dau un pix. Am scotocit nervos în rucsac și i-am întins stiloul meu cel bun. Maestrul a dat afirmativ din cap, fără să spună

vreun cuvânt, și a mângălit ceva pe hârtie. Apăsa atât de hotărât încât vârful stiloului străpungea hârtia. M-am abținut în ultima clipă să nu îi iau stiloul din mână. Mai bine să ies din situația asta cu un stilou stricat decât să nu mai ies în viață! Nu m-ar căuta nimeni aici!

După alte câteva linii, interlocutorul meu mi-a întins hârtia. M-am uitat încordat pe bilețel și am simțit o gaură în stomac. Caractere chinezești. În mod evident, călugărul nu știa că în Europa nu scriem cu simboluri. Dar cum să îl fac să înțeleagă că nu puteam să citesc ce scrisese? Am privit resemnat mângăliturile de pe hârtie. Dintr-odată, mi-a căzut privirea pe ceva ce îmi părea cunoscut. Un dreptunghi din linii de cerneală neagră, înăuntrul lui trei linii orizontale, unite vertical și o pată. Jadul încastrat. Acesta era caracterul pentru regat! O parte din numele Chinei, „regatul” central. După toate acestea, semnul întrebării la sfârșit. Am respirat ușurat. Călugărul voia în mod evident să știe de unde veneam! Asta chiar puteam să spun. Până la urmă, răspusesem la întrebarea asta de nenumărate ori în ultimele săptămâni, pe parcursul călătoriei. Dintr-odată însă gura mea a devenit așa de uscată că nu puteam scoate niciun sunet. Mi-am frecat palmele nervos. Dacă pronunțam greșit și ieșea o înjurătură în locul numelui țării mele?

„*De guo*”, am spus eu încet, așteptând o reacție cu privirea plecată.

Cu toate acestea, nu s-a întâmplat nimic. Maestrul m-a privit în continuare pătrunzător.

„*De guo*”, am spus din nou, de data aceasta mai tare. Poate că pur și simplu nu auzise.

Din nou, nicio reacție, nici din partea lui, nici din partea celorlalți călugări. Mă înnebunea. Ce era, mă rog, așa

de greu de înțeles din chineza mea? Deodată mi-a venit o idee. Am arătat cu vârful arătătorului către caracterul pentru „regat” ținând bilețelul în fața călugărului.

„Guo”, a rostit dând din cap afirmativ.

Acum trebuia doar să nimeresc corect prima silabă.

„De”, am rostit accentuat arătând apoi către caracterul de pe bilețel.

Dezaprobare.

Mai aveam o șansă. Am ridicat tonul, ca și cum aș fi pus o întrebare. „De?”

În acel moment grupul s-a trezit la viață. „Ab, ta shi de-guo ren!”, a strigat unul dintre discipoli însuflețit. Chiar și maestrul m-a bătut pe umăr cu satisfacție.

Călugărul mi-a dat de înțeles cu un gest energic că mai am de așteptat. Apoi a părăsit curtea mănăstirii pe o poartă mică roșie, exact vizavi de locul unde stăteam eu. L-am văzut după aceea. Oare ce se ascundea în spatele ei? De când am pășit pe poarta templului am trecut pe lângă multe astfel de uși micuțe, dar n-am avut curaj să le deschid. Un chicotit ușor m-a făcut să mă întorc către discipoli. Luându-mă după privirile lor, vorbeau chiar despre mine. M-am uitat precaut în jurul meu. Curtea în care ne aflam era înconjurată de mici temple care păreau închinată fiecare unei alte zeități. Am analizat fascinat figurile. Unele aveau o mină absolut prietenoasă, în vreme ce altele păreau că nu prea știu de glumă.

În partea din față a curții se afla o hală mare. Am tras cu ochiul prin ușa deschisă și am văzut trei statui aurite, care la prima vedere păreau să fie la fel. Aveau picioarele strânse în poziția numită lotus, în așa fel încât tălpile erau orientate în sus. Luându-mă după ochii pe jumătate închiși, erau într-o

stare de contemplație profundă. Liniștea imperturbabilă pe care o inspirau statuile mă purta cu gândul, deloc întâmplător, la călugărul din revistă. La vederea urechilor alungite și a buclei de pe frunte, care semăna cu un neg, mi-am dat seama că trebuia să fie vorba despre reprezentări ale lui Buddha, după cum văzusem deseori în călătoria mea. Doar părul scurt, de un albastru pur, care acoperea capetele statuiilor ca o cască îmi amintea că mă aflam într-un loc deosebit. Mă întrebam oare de câte sute de ani stăteau împreună cei trei.

Mi-am lăsat privirea să hoinărească în continuare. Călugărul bătrân care mă descoperise părea că își încheiase rugăciunea de adorare. Cel puțin nu îl mai vedeam nicăieri. Pe partea stângă, treptele mărginite cu balustrade de piatră decorate cu măiestrie coborau către o altă curte. Cumpăneam dacă să încerc să îi abordez pe tinerii veseli.

Se opriseră din chicotit. Ca la un ordin imperceptibil, grupul a luat poziție. Vrajit, am privit spre poarta roșie, pe care antrenorul tocmai o închisese în spatele unui bărbat mai vârstnic, căruia îi dădeam cam șaptezeci de ani. Sigur avea o funcție specială în mănăstire, pentru că, spre deosebire de călugării pe care îi văzusem până atunci, acesta purta un veșmânt portocaliu-roșu. Era impresionant prin mersul lui drept, aura lui – nu-mi puteam lua ochii de la el. Era totuși un călugăr ca cel pe care îl cunoșteam din revistă. Am încercat în van să mi-l imaginez într-o luptă.

Cei doi veneau hotărâți spre mine. Îl priveam intens pe cel mai în vârstă. Bărbia lui era împodobită de o barbă albă, ascuțită, la gât purta trei lanțuri din sfere de lemn maro uriașe, încheieturile mâinilor erau la fel împodobite. Mă cuprinse o adâncă neliniște. Cine era bărbatul acesta?